

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στήν πρόταση Νόμου «περί ίδρύσεως Πανεπιστημίου του Αιγαίου».

Πρός τήν Βουλήν τῶν Ἑλλήνων

Δέν εἶναι μόνο τὸ ἐπίμονο αἴτημα τῶν κατοίκων καὶ τῆς πνευματικῆς ἡγεσίας τῶν Ἑλληνικῶν νησιῶν τοῦ Ἀνατολικοῦ Αἰγαίου γιὰ ἄμεση ἴδρυση καὶ λειτουργία «Πανεπιστημίου τοῦ Αἰγαίου». Ὑψίστοι Ἐθνικοὶ λόγοι ἐπιβάλλουν τὴν δημιουργία στοῦ εὐπαθέστατου, σήμερα, αὐτοῦ τμήματος τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδας, Ἀνώτατου Ἐκπαιδευτικοῦ Ἰδρύματος.

Ὁ Ἐθνάρχης Ἐλευθέριος Βενιζέλος, εἶναι γνωστὸ ὅτι σάν ἓνα ἀπὸ τὰ πρωταρχικά μελήματα τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως Σμύρνης εἶχε θεσπίσει τὴν ἴδρυση Ἰωνικοῦ Πανεπιστημίου, τὴν ὁργάνωση τοῦ ὁποίου εἶχε ἀναθέσει στὸν καθηγητὴ τῶν μαθηματικῶν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βερολίνου Κ. Καραθεοδωρῆ (Ν. 2493/1920 «Περὶ τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως Σμύρνης»). Τὸ Πανεπιστήμιο αὐτὸ θὰ ἰδρυόταν στὰ ὑψώματα τῆς τοποθεσίας Μπαχρῆ Μπαμπά, στοῦ προάστιο Κασάτα (Μελανία) κοντὰ στὴν τότε εἴσοδο τῆς Σμύρνης. Εἶχε μάλιστα ὀριστεῖ σάν ἐναρκτήριο ἀκαδημαϊκὸ τὸς τὸ 1923-1924.

Ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνηση τὸ 1955 ἴδρυσε στὴ Σμύρνη Πανεπιστήμιο τοῦ Αἰγαίου, στοῦ ὁποῦ σήμερα φοιτοῦν ἄνω ἀπὸ 8.000 σπουδαστὲς καὶ διδάσκουν 700 καὶ πλέον ἀκαδημαϊκοὶ δάσκαλοι. Ὁ τίτλος τοῦ Τουρκικοῦ αὐτοῦ Ἀνώτατου Ἐκπαιδευτικοῦ Ἰδρύματος προδίδει τοὺς γενικοὺς σκοποὺς καὶ στόχους στοὺς ὁποίους ἀποβλέπει καὶ οἱ ὁποῖοι εἶναι ἡ οἰκειοποίηση καὶ ὁ ἐκτουρκισμὸς τοῦ Αἰγαίου.

Κατὰ συνέπεια, λόγοι πού ἀνάγονται στὴ στοιχειώδη ἐπαρρύπνηση γιὰ τὴ διαφύλαξη τῆς ἐθνικῆς μας κληρονομιάς, ἢς μακραίωνης πνευματικῆς παράδοσης, τῶν πολιτιστικῶν θησαυρῶν πού δημιουργήθηκαν στὴν περιοχή τοῦ Αἰγαίου, ἐπιβάλλουν τὴν ἴδρυση καὶ λειτουργία Ἀνώτατου Ἐκπαιδευτικοῦ Ἰδρύματος, τὸ ὁποῖο θὰ συνεχίσει ἀντάξια τὴν ἀλλεργία τῆς Ἐπιστήμης καὶ τῶν Γραμμάτων στὴν ἀριστοτάτη κοιτίδα τους.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ παραπάνω, ἡ ὑπαρξὴ Πανεπιστημίου στὴν περιοχή θὰ τονώσει τὴν κοινωνικὴ καὶ οἰκονομικὴ ζωὴ τῶν ἡellenικῶν νησιῶν καὶ θὰ ἀποτελέσει πόλον ἑλλης ἐπίλεκτων οὐραίων, κυρίως νέων, οἱ ὁποῖοι εἴτε σάν ἐπιστήμονες διπλάσιοι, εἴτε σάν σπουδαστὲς θὰ δώσουν ζωντάνια μὲ τὸ εἶδος τους στὴν περιοχή.

Ἐνας ἀκόμη λόγος, πού συνηγορεῖ στὴν δημιουργία Πανεπιστημίου στὰ νησιά τοῦ Αἰγαίου, εἶναι καὶ τὸ πάγιο αἶμα τῶν Ἑλλήνων γιὰ ἀνώτατη παιδεία. Εἶναι γεγονός ἀμφισβήτητο, ὅτι οἱ ὑπάρχουσες Ἀνώτατες Σχολὲς δὲν ἀρκοῦν στὶς ἐκπαιδευτικὲς ἀνάγκες τῆς χώρας. Χιλιάδες ἄφοιτοι Λυκείου μένουν ἐκτὸς Πανεπιστημίου καὶ εἴτε παρασύρουν τὴν παραπαιδεία τῶν φροντιστηρίων εἴτε βάζουν τὴν ἄγρυσά σὲ χῶρες τοῦ ἐξωτερικοῦ, μὲ ἀμφίσημη τὴν ποιότητα τῆς μόρφωσης πού ἀποκοῦν ἐκεῖ. Σὲ ἀμείωτες τὶς περιπτώσεις ἢ ζημιὰ πού ὑφίσταται ἢ ἑλληνικὴ ἰσονομία εἶναι ἀνυπολόγιστη (παρασιτικὴ διαβίωση δεκά-χιλιάδων ἀποφοίτων πού προετοιμάζονται σάν ἀποφοῖτοι φοιτητὲς γιὰ τὶς εἰσαγωγικὲς ἐξετάσεις τοῦ Πανεπιστημίου καὶ διαφυγὴ τεράστιου συναλλάγματος στοῦ ἐξωτερικό).

Ἐπὶ τὴν παρούσα πρόταση Νόμου προβλέπεται ἡ ἄμεση ἴδρυση «Πανεπιστημίου τοῦ Αἰγαίου» καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο βρῆσκουν στέγη καὶ θαλπωρὴ περισσότεροι ἀπὸ χίλιοι χρόντες στὶς εἰσαγωγικὲς ἐξετάσεις, πού ἔχουν διεξαχθόντων περασμένο Αὐγούστου. Ἐκτὸς αὐτοῦ, χρησιμοποιεῖται τὰ ἱκανὰ στελέχη ἀπὸ τὸ Ε.Δ.Π. τῶν Ἀνώτατων Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων πού ὑπηρετοῦν σήμερα καὶ πού τρέ-

φρουν φιλοδοξίες ἀναδείξεως καὶ παραπέρα ἐξελίξεως καὶ ὀρίζονται Σχολὲς καὶ τμήματα, πού θὰ καλλιεργοῦν νέους γιὰ τὴν χώρα μας ἐπιστημονικὸς κλάδους. Γιὰ τὴ σύνταξη τοῦ ὀργανωτικοῦ διαγράμματος τοῦ νέου Πανεπιστημίου ἔχουν ληφθεῖ ὑπ' ὄψη οἱ ἐπικρατούσες διεθνεῖς ἐπιστημονικὲς τάσεις καὶ ἐξελίξεις ὅσο καὶ οἱ ἀνάγκες τῆς χώρας μας.

Ἐνας σημαντικὸς λόγος, πού καθιστᾷ ἐφικτὴ τὴν ἄμεση λειτουργία τοῦ «Πανεπιστημίου τοῦ Αἰγαίου» εἶναι ὁ προτεινόμενος τρόπος ἀντιμετωπίσεως τῶν ἀναγκαιῶν δαπανῶν. Γιὰ τὸν πρῶτο χρόνο, πράγματι, δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ἐξέυρεση νέων πόρων γιατί εἶναι ἀρκετὸ ἓνα ποσοστὸ 3 % τῆς ἐπιχορηγήσεως, πού ἤδη προβλέπεται ἀπὸ τὸν προϋπολογισμό, πρὸς τὰ Α.Ε.Ι. Γιὰ τὶς ἐπόμενες χρήσεις θὰ πρέπει νὰ γίνουν, βεβαίως, οἱ ἀπαιτούμενες προβλέψεις πιστώσεων-σύμφωνα μὲ τὸν καθορισμένο τρόπο-κατὰ τὴ σύνταξη τοῦ ἐκάστοτε προϋπολογισμοῦ.

Ἡ ἴδρυση «Πανεπιστημίου τοῦ Αἰγαίου» ἀποτελεσε ἐπίμονο αἴτημα τῶν κατοίκων τοῦ Ἀνατολικοῦ Αἰγαίου πρὸς τὸν κ. Πρωθυπουργὸ κατὰ τὴν ἐπίσκεψή του (τῆς 12ης - 16ης Σεπτεμβρίου τ. ἔ.) γιατί χαρακτηρίστηκε ἀπ' αὐτοὺς σάν ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιὰ τὴ διασφάλιση τῆς πνευματικῆς καὶ ἐπιστημονικῆς προόδου τῆς περιοχῆς.

Ἡ ὑποβαλλόμενη πρόταση Νόμου προσπαθεῖ νὰ δώσει συγκεκριμένη μορφή στοῦ αἴτημα αὐτό.

Ἀθῆνα 18 Ὀκτωβρίου 1978

Οἱ προτείνοντες βουλευτὲς

Ἰωάννης Ζίγδης, Νικήτας Βενιζέλος, Κώστας Μπαντουβᾶς, Μενέλαος Ξυλούρης, Στυλιανὸς Χούτσας

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Περὶ ίδρύσεως καὶ λειτουργίας Πανεπιστημίου τοῦ Αἰγαίου.

Ἄρθρο 1.

1. Ἰδρύεται Ἀνώτατο Ἐκπαιδευτικὸ Ἰδρυμα μὲ τίτλο «Πανεπιστήμιο τοῦ Αἰγαίου».

2. Τὸ «Πανεπιστήμιο τοῦ Αἰγαίου» εἶναι αὐτοδιοικουμένο Ν.Π.Δ.Δ. καὶ λειτουργεῖ σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τοῦ Συντάγματος καὶ τὴν ἰσχύουσα νομοθεσία. Σ' αὐτὸ προσκερτάται καὶ τὸ «Κέντρο Μεσογειακῶν καὶ Ἀραβικῶν Σπουδῶν», ἀποσπώμενο ἀπὸ τὴν Πάντειο Ἀνωτάτη Σχολὴ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν (Π.Δ. 397/1976).

3. Ἐδρα τοῦ «Πανεπιστημίου τοῦ Αἰγαίου» ὀρίζεται ἡ πρωτεύουσα τῆς νήσου Ρόδου.

4. Τὸ «Πανεπιστήμιο τοῦ Αἰγαίου» περιλαμβάνει τὶς ἀκόλουθες σχολὲς :

Α. Σχολὴ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν στὴ Ρόδο. Ἡ Σχολὴ διαθέτει τρία τοῦλάχιστον τμήματα :

- α) Ἰδιωτικῆς καὶ Δημοσίας Οἰκονομικῆς
- β) Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων
- γ) Τουριστικῆς Οἰκονομίας

Β. Ἰατρικὴ Σχολὴ στὴν Κω. Στὴ Σχολὴ αὐτὴ ὑπάγονται καὶ τμήματα Φυσιολογίας καὶ Νοσηλευτικῆς.

Γ. Ἰερὰ Θεολογικὴ Σχολὴ στὴν Πάτμο. Ἡ Σχολὴ αὐτὴ θεωρεῖται συνέχεια τῆς Ἰερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης.

Δ. Σχολὴ Μαθηματικῶν καὶ Ἐφαρμοσμένης Φυσικῆς στὴ Σάμο. Ἡ Σχολὴ αὐτὴ διαθέτει τοῦλάχιστο τέσσερα τμήματα :

- α) Μαθηματικῶν
- β) Ζωολογίας καὶ Ἰχθυολογίας